



ת"פ 58698/11/18 - מדינת ישראל נגד חמאדה מוסא

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 58698-11-18 מדינת ישראל נ' מוסא (עציר)

בפני כב' השופט אברהם אליקים, סגן נשיא

המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם	חמאדה מוסא (עציר)

גזר דין

מבוא

1. הנאשם הודה בעובדות כתב אישום שתוקן במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה לעונש והורשע בהתאם בעבירות בנשק (נשיאה והובלה) לפי סעיף 144(ב) רישא + סיפא לחוק העונשין התשל"ז-1977 (הלן-החוק).

על פי עובדות כתב האישום המתוקן (סומן א), ביום 13.11.2018 סמוך לשעה 16:45 נהג הנאשם ברכב מחניית ביתו בדיר אל-אסד לכיוון מרכז הכפר כאשר לצידו ישבה אשתו ובספסל האחורי ישבו שלושת ילדיהם. אותה עת נשא והוביל הנאשם ברכב חפץ דמוי תת מקלע מאולתר ובתוכו חפץ דמוי מחסנית התואמת לתת המקלע. את תת המקלע והמחסנית החזיק הנאשם בתוך תיק, אותו הסתיר מאחורי המושב האחורי ברכב. בתוך התיק החזיק הנאשם בין השאר גרזן.

תת המקלע הנ"ל הוא כלי שסוגל לירות כדור שבכוחו להמית אדם והמחסנית הנ"ל היא אביזר לנשק.

הנאשם נהג ברכב מרחק קצר, עד שהתבקש על ידי כוח משטרה לעצור את הרכב. במעמד זה, נערך ברכב חיפוש במהלכו נמצא התיק ובו הנשק. השוטר הודיע לנאשם שהוא עצור ואזק את ידו האחת של הנאשם וניסה לאזוק את ידו השנייה, אולם הנאשם הפריע ומנע זאת בכך שהרחיק את ידו מהאזיק והתכופף. בעזרת שוטר אחר נאזק הנאשם. בשלב זה הנאשם צעק לאנשים שהגיעו למקום שיבואו לעזרתו ויקפצו על השוטרים.

ראיות לעונש

2. למאשימה לא היו ראיות לעונש, לנאשם אין רישום פלילי קודם.

עמוד 1



מטעם הנאשם העידה אשתו פידאא שתיארה את הקושי הגדול שלה ושל שלושת ילדיהם בחודשים בהם הנאשם עצור, אין מי שיפרנס את המשפחה, הם הגיעו לפת לחם והילדים מתגעגעים לאביהם. בנוסף תיארה את הנאשם כאדם טוב שטעה.

תסקיר שירות המבחן

3. לבקשת הסנגור, הופנה הנאשם לקבלת תסקיר משירות המבחן. קצינת המבחן סברה כי אין לשלול סיכון להישנות עבירות דומות, ועל כן אין לבוא בהמלצה בעלת אופי טיפולי או בהמלצה לחלופה עונשית שתסייע בהפחתת הסיכון.

עוד התרשמה כי הנאשם אינו מגויס לערוך שינוי מעמיק בהתנהלותו, נעדר מוטיבציה פנימית לטיפול ומתקשה להתחבר לסיכון הנלווה לפעילותו, חווה את מעצרו כמרתיע בעיקר נוכח דאגתו לגבי מצב ביתו ומשפחתו.

תמצית טענות הצדדים

4. ב"כ המאשימה בטיעוניה בכתב (ט/1) ובעל פה ביקש לקבוע מתחם עונש הולם שנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל ולהטיל על הנאשם מאסר ברף התחתון של המתחם, מאסר מותנה מרתיע, קנס כספי וכן להורות על חילוט הנשק והמחסנית וזאת בהתבסס על פסיקה אליה התייחס.

לעניין נסיבות המקרה תיאר כי הנאשם ביצע עבירה חמורה תוך מודעות לחומרת המעשה ולסיכון הטמון בנשיאת נשק וניתן להניח כי נשיאת והובלת הנשק לא נעשו למטרות תמימות. עוד טען כי עבירה זו טומנת בחובה פוטנציאל מסוכנות רבה שאין לדעת מתי תתממש.

עוד טען כי הערכים החברתיים שנפגעו ממעשיו של הנאשם הם הבטחת שלום הציבור והגנה על חיי אדם, כאשר זמינות הנשק תורמת במידה רבה להגדלת מעגל האלימות ולתוצאות הקשות הנובעות מכך, ועל כן מדובר בתופעה שיש להוקיע.

לעניין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה טען כי הנזק שהיה צפוי להיגרם ממעשי הנאשם הוא רב.

5. הסנגור ביקש שלא למצות את הדין עם הנאשם ולקבוע בעניינו מתחם ענישה שנע בין 4 חודשי מאסר בעבודות שירות ל-11 חודשי מאסר בפועל, להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם או להשית עונש של עבודות שירות. לתמיכה במתחם שביקש צירף הסנגור פסקי דין של בתי משפט מחוזיים שונים.

הסנגור הדגיש כי הנאשם מודע לכך שעשה טעות חמורה, הודה במיוחס לו, לקח אחריות על מעשיו ועל כן הוא ומשפחתו החליטו כי יישאר עצור עד תום ההליכים חרף כך כי תקופה מעצר זו קשה עבורו. הדגיש כי הנאשם נשוי ואב לילדים קטנים, כי עברו נקי וזוהי הסתבכותו הראשונה.



בהתייחסו לתסקיר שירות המבחן תיאר כי המצב האישי המוצג בתסקיר הוא של אדם עם עבר קשה שמגיל צעיר לקח על עצמו אחריות נוכח מצבו של אביו, כאשר לפי התסקיר הנאשם דואג לאשתו ולילדיו ומתמקד בנזק הנגרם להם. עוד הדגיש כי התסקיר לא המליץ על ענישה מרתיעה אלא לא המליץ המלצה טיפולית.

לטענתו הנאשם לא הייתה כוונה להשתמש בנשק והוא לא היה מיועד לפגיעה באנשים והדגיש לחיוב כי הנשק שנמצא אצל הנאשם הוא נשק מאולתר.

בנוסף טען כי תקופת מאסר ממושכת מדי עלולה לחשוף את הנאשם להשפעות שליליות ועלולה לגרום להידרדרות לדפוסים שאינם מקובלים במיוחד כאשר עד עתה הנאשם תפקד באופן נורמטיבי.

לחלופין ביקש כי בית המשפט יחרוג ממתחם העונש משיקולי שיקום משפחתו של הנאשם, שיקולי הגנה מן הצדק ומידת הרחמים והחסד.

בתום דברי הסנגור הנאשם אמר שטעה, שהוא לא יודע איך הגיע למצב הזה וביקש להתחשב בו ובמצב אשתו וילדיו.

דין

במקרה זה חל תיקון 113 לחוק שקובע כי "העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו" (סעיף 40ב' לחוק).

מתחם העונש ההולם

במקרה זה מדובר באירוע אחד, הנאשם נשא והוביל ברכבו בו נסעו גם אשתו וילדיו, נשק מסוג תת מקלע מאולתר, בתוכו חפץ דמוי מחסנית מאולתרת התואמת לתת המקלע ביחד עם גרזן וזאת בתוך תיק אשר הוסתר במושב האחורי.

בעת שנתפס הנאשם על ידי המשטרה הוא התנגד לאיזוקו וצעק לאנשים שהגיעו למקום שיבואו לעזרתו ויקפצו על השוטרים.

בכל עבירה בנשק יש פוטנציאל פגיעה משמעותי בערך החברתי של שלום הציבור וביטחונו וסיכון ממשי לחיי אדם. במקרה זה הפגיעה בערכים אלו הייתה בינונית. אזכיר כי העונש המרבי הקבוע בחוק לעבירה לפי סעיף 144(ב) רישה לחוק עומד על 10 שנות מאסר.

לכך יש להוסיף כי במקרה זה מדובר בנשק אוטומטי שפגיעתו עלולה להיות חמורה ונרחבת אף יותר (ראו ע"פ



1397/16 מדינת ישראל נ' חמאיל, (12.9.2016).

אשר למדיניות הענישה הנהוגה, מנעד הענישה בעבירות בנשק רחב, בין השאר בהתחשב בסוג העבירה (החזקה, נשיאה, סחר), סוג הנשק וכמותו. במקרה זה מדובר בעבירה של נשיאה והובלה של נשק מסוג תת מקלע מאולתר כשבתוכו מחסנית התואמת את תת המקלע.

בתי המשפט עמדו לא פעם על החומרה הרבה הגלומה בעבירות בנשק, גם כאשר מדובר בעבירה של החזקה ונשיאה, בין היתר בשל הפוטנציאל לגרימת נזק חמור יותר. ראו לעניין זה דברי כב' השופט סולברג בע"פ 135/17 מ"י נ' בסל (8.3.2018) (להלן-עניין בסל) אשר קובע כדלקמן:

"בית משפט זה עמד לא פעם על חומרתן של עבירות נשק, ובכללן עבירות של החזקת ונשיאת נשק, תוך שהוא מציין את חומרת המעשה ואת פוטנציאל הנזק הכרוך בו. נשק המתגלגל מיד ליד עלול להגיע לידי גורמים עברייניים או לפעילות ביטחונית, פגיעתו הרעה מורגשת ומהווה איום על שלום הציבור כולו; כתוצאה מכך גדל ההכרח להרתיע את היחיד והרבים מפני עיסוק בכך".

בעניין בסל הנ"ל הוביל הנאשם תת מקלע מאולתר ומחסנית למקום מסתור, הנאשם היה צעיר בן 20 שנה וחצי בעת ביצוע העבירות ללא עבר פלילי משמעותי, הוא נדון בבית המשפט המחוזי ל-12 חודשי מאסר בפועל, בית המשפט העליון התערב בעונש והעמידו על 18 חודשי מאסר בפועל.

עוד אפנה לע"פ 5323/12 אבו ליל נגד מדינת ישראל (17.6.2014), באותו מקרה הורשע נאשם בנשיאה והובלה של רובה אוטומטי, מחסנית וכדורים אותם החזיק במזוודה, הוא נדון בגין עבירות אלו ל-28 חודשי מאסר בפועל וערעורו נדחה על ידי בית המשפט העליון.

ב"כ הצדדים צירפו ופירוטו מספר פסקי דין לתמיכה במתחם הענישה שביקשו, רוב פסקי הדין אליהם הפנו וצרפו אינם של בית המשפט העליון. נוכח העבודה שלעבירות בנשק קיימת פסיקה לא מעטה של בית משפט העליון אתייחס רק לפסיקה הרלבנטית של בית המשפט העליון.

ב"כ המאשימה הפנה לע"פ 9373/10 ותד נ' מדינת ישראל (14.9.2011), בו המערער הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של החזקה ונשיאה של נשק באופן בו אקדח ומחסנית בה היו 9 כדורים נמצאו מתחת למזרן בביתו ו-63 כדורים נוספים נמצאו מוטמנים בחצר. המערער נידון בבית המשפט המחוזי ל-50 חודשי מאסר בפועל, בית משפט העליון הפחית את עונשו והעמידו על 30 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 5646/15 תיהאווי נגד מדינת ישראל (14.2.2016), הטיל בית המשפט המחוזי עונש של 15 חודשי מאסר בפועל בגין החזקת אקדח טעון עם מחסנית וכדורים שנמצא ברכב מתחת לרגליו של הנאשם, בית המשפט העליון אישר את פסק הדין וקבע:



"החזקת נשק שלא כדין היא עבירה חמורה המאיימת על שלום הציבור ובטחונו ומגלמת בתוכה פוטנציאל לגרימת נזק קטלני. על כן, היא מחייבת ענישה אשר תרתיע את היחיד והרבים. יש ליתן משקל בכל מקרה לסיכון הגלום בכך שנשק בעל פוטנציאל קטילה מוחזק מבלי שיש עליו ועל בעליו פיקוח מוסדר של הרשויות, כאשר המחזיק נתון תמיד לסיכון שיתפתה לעשות שימוש בנשק, ולו ברגעי לחץ ופחד" (ע"פ 3300/06 אבו סנינה נ' מדינת ישראל (15.08.2006)).

בע"פ 4982/15 שחיטה נגד מדינת ישראל (3.9.2015), נדון ענינו של נאשם שהחזיק ברכבו אקדח לא תקין עם מחסנית ריקה, בית המשפט המחוזי הטיל עליו 20 חודשי מאסר בפועל (במתחם שבין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל), בית המשפט העליון הפחית את העונש ל-16 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 2398/14 אלהזייל נגד מדינת ישראל (8.7.2014) התברר עניינו של נאשם שהחזיק ברכבו אקדח, מחסנית וכדורים, הוא נדון ל-13 חודשי מאסר (המתחם שנקבע הועמד על 10-24 חודשי מאסר). בית המשפט דחה את הערעור וקבע כך:

"לזמינות הבלתי נסבלת של נשק חם בידי מי שאינם מורשים לכך, יש פוטנציאל לשמש ל"חיסול חשבונות" ול"פתרון סכסוכים" כמו-גם לעבירות חמורות נוספות. המציאות בארצנו מוכיחה כי הקלישאה אודות האקדח במערכה הראשונה אינה מדויקת, באשר לעיתים מזומנות האקדח אינו ממתין עד למערכה האחרונה ויורה עוד קודם לכן. מכאן, שבעבירות כגון דא, גם לשיקולי ההרתעה משקל של ממש".

בע"פ 9702/16 אלוליאיה נ' מדינת ישראל (13.9.2017), הורשע המערער על יסוד הודאתו בעבירות של נשיאת והובלת נשק ותחמושת ללא רשות על כך שלאחר שמצא תיק ובתוכו תת מקלע מאולתר, קת מתכתית המתאימה לרובה סער M-16, שתי מחסניות ריקות וקופסה של 50 כדורי 9 מ"מ, לקח והחביא את הנשק והתחמושת במשך כחצי שנה בחנותו. בית משפט המחוזי השית עליו 18 חודשי מאסר בפועל. בית משפט העליון קבע מתחם ענישה שנע בין 10 חודשים ל-30 חודשי מאסר בפועל אולם בדעת רוב דחה את הערעור ולא התערב בעונש שהושת.

6. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט לחוק), אין משמעות לשאלת קיומו של תכנון מוקדם מאחר ומדובר בעבירת נשיאה והובלה של נשק ומחסנית שנעשו כמובן מתוך מודעות של הנאשם.

מיותר לציין כפי שתואר לעיל בפסקי הדין של בית המשפט העליון כי קיומו של נשק, במיוחד תת מקלע מאולתר הוא בעל פוטנציאל גדול מאוד לגרימת נזק משמעותי לחברה ולביטחונה. בנוסף הנאשם לא הסתפק במעשיו אלה ופעל על מנת למנוע מהשוטרים לאזוק אותם, התנגד למעצרו וניסה לגרום לקהל אשר צפה בהם לתקוף את השוטרים.

בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה אני קובע כי העונש ההולם במקרה זה הוא מאסר במתחם שבין 14 לבין 30 חודשי מאסר בפועל.



העונש המתאים

7. לפי תסקיר שירות המבחן לא עומדת שאלת שיקום על הפרק ואין בעניינו המלצה בעלת אופי טיפולי או חלופה עונשית שתסייע בהפחתת הסיכון. בנוסף, לא מצאתי בטענות הסנגור או בתסקיר שירות המבחן סיבה לסטות ממתחם הענישה ועל כן העונש יהיה בתוך המתחם שקבעתי.

8. לעניין הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה לפי סעיף 40א לחוק, התרשמתי כי אשתו וילדיו הקטינים של הנאשם חווים קושי רב, הן כלכלי והן רגשי, עת הנאשם מצוי מאחורי סורג ובריח, ואקח קושי זה בחשבון.

בנוסף, אזקוף לזכות הנאשם את העובדה כי עבירה זו הינה הפעם הראשונה בה סטה הנאשם בן ה-35 מדרך הישר, הוא ללא עבר פלילי, הוא רוצה להמשיך לתמוך באשתו ובשלושת ילדיו ולחזור לחיות חיים נורמטיביים ואין ספק כי מאסר ממושך יפגע בו.

כמו כן, אשקול לזכותו את העובדה כי נטל אחריות על מעשיו והודה במעשיו, מיד בתחילת ההליך המשפטי נגדו. ניתן ללמוד על חרטתו של הנאשם מהעובדה כי בחר להודות כבר בפתח ההליך (ראו בעניין זה ע"פ 2021/17 מצגר נ' מדינת ישראל (30.4.2017)).

בנוסף אני סבור כי יש צורך במקרה זה בהרתעת הרבים מפני ביצוע עבירה מסוג העבירה שבוצע הנאשם (לפי סעיף 40ז) וכי יש סיכוי של ממש שהחמרה בעונשו של הנאשם תביא להרתעת הרבים ותגרום לכך שעבריינים פוטנציאליים ישקלו היטב בטרם יבחרו לבצע עבירה של נשיאה והובלה של נשק.

סיכום

לאור האמור לעיל אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

· 16 חודשי מאסר בפועל בניכוי תקופת מעצרו מיום 13.11.2018.

· עונש של 5 חודשי מאסר על תנאי, הנאשם לא יישא את עונש המאסר על תנאי אלא אם יעבור תוך שלוש שנים עבירה בנשק ויורשע בשל עבירה כזאת תוך תקופת התנאי או לאחריה.

בהתחשב בתקופת המאסר ומצבו הכלכלי של הנאשם לא מצאתי לנכון להטיל על הנאשם קנס.

אני מורה על חילוט הנשק והמחסנית לטובת המדינה.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.



ניתן היום, ז'ט אדר א' תשע"ט, 24 פברואר 2019, בנוכחות ב"כ המאשימה עו"ד מירב בר הסנגור עאדל דבח והנאשם באמצעות שב"ס.